

ПАМ'ЯТКА
про процесуальні права та обов'язки підозрюваного
Сакари Євгенія Віталійовича

Конституція України

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим дослідям.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинові чи його припинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Положення про порядок короткочасного затримання осіб, підозрюваних у вчиненні злочину

Стаття 10. Права та обов'язки затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, мають право:

- знати, в чому їх підозрюють;
- вимагати перевірки прокурором правомірності затримання; про заявлену вимогу адміністрація місця тримання затриманих негайно повідомляє прокурора;
- оскаржити дії особи, яка провадить дізнання, слідчого або прокурора, давати пояснення і заявляти клопотання;
- звертатися зі скаргами і заявами в державні органи, громадські організації і до службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Положення;
- користуватися своїм одягом і взуттям, а також іншими необхідними предметами і речами, перелік яких визначається Правилами внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні злочину, зобов'язані додержувати вимог цього Положення і Правил внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Закон України «Про попереднє ув'язнення»

Стаття 9. Права осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, мають право:

- на захист відповідно до кримінально-процесуального законодавства;
- на захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або взяття під варту, а також на повідомлення під час взяття під варту підстав та мотивів взяття під варту, оскаржувати їх у суді, отримати в друкованому вигляді роз'яснення положень статей 28, 29, 55, 56, 59, 62 та 63 Конституції України, цієї статті та інших прав затриманих або взятих під варту, встановлених законом, у тому числі права здійснювати захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або арешту (взяття під варту)
- особи, права відмовитися від надання будь-яких пояснень або свідчень до прибуття захисника, знайомитися з правилами тримання під вартою;
- на щоденну прогулянку тривалістю одна година. Вагітним жінкам і жінкам, які мають при собі дітей, неповнолітнім, а також хворим з дозволу лікаря та за їх згодою тривалість щоденної прогулянки встановлюється до двох годин;
- одержувати два рази на місяць передачі або посилки та грошові перекази і передачі;
- купувати протягом місяця за безготівковим розрахунком продукти харчування і предмети першої необхідності на суму до одного мінімального розміру заробітної плати та без обмежень письмове приладдя, газети, книги через торговельну мережу на замовлення;
- користуватися власним одягом і взуттям, мати при собі документи і записи, що стосуються кримінальної справи;
- користуватися телевізорами, одержаними від родичів або інших осіб, настільними іграми, газетами і книгами з бібліотеки місця попереднього ув'язнення та придбаними через торговельну мережу;
- відправляти в індивідуальному порядку релігійні обряди і користуватися релігійною літературою та властивими їм віруванню предметами релігійного культу, виготовленими з

малоцінних матеріалів, якщо при цьому не порушується встановлений у місцях попереднього ув'язнення порядок, а також не обмежуються права інших осіб;

- на восьмигодинний сон в нічний час, під час якого не допускається залучення до участі в процесуальних та інших діях, за винятком невідкладних випадків;
- звертатись із скаргами, заявами та листами до державних органів і службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Закону.

Взяті під варту жінки вправі мати при собі дітей віком до трьох років.

Взяті під варту молоді громадяни (віком від 14 до 28 років) мають право отримувати психолого-педагогічну допомогу спеціалістів центрів соціальних служб для молоді.

Осіб, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі, в разі обрання щодо них запобіжного заходу у вигляді взяття під варту в зв'язку з провадженням в іншій справі, тримають відповідно до правил, установлених цим Законом. Одержання цими особами посилок і передач, а так само купівля ними продуктів харчування і предметів першої необхідності здійснюються в порядку, встановленому Виправно-трудовим кодексом України для виду режиму виправно-трудової колонії, призначеного їм Державним департаментом України з питань виконання покарань.

Перелік продуктів харчування і предметів першої необхідності, які забороняється передавати особам, взятим під варту, встановлюється Державним департаментом України з питань виконання покарань. Міністерством оборони України за погодженням з Генеральною прокуратурою України.

Стаття 10. Обов'язки осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, зобов'язані:

- додержуватися порядку, встановленого в місцях попереднього ув'язнення, і виконувати законні вимоги адміністрації;
- дотримуватися санітарно-гігієнічних правил, мати охайний зовнішній вигляд, постійно підтримувати чистоту в камері;
- бути ввічливими до працівників місця попереднього ув'язнення, а також поміж собою;
- не вступати в суперечки з представниками адміністрації, не принижувати їх гідність, не протидіяти виконанню ними своїх обов'язків;
- бережливо ставитися до інвентарю, обладнання та іншого майна місця попереднього ув'язнення.

Кримінальний процесуальний кодекс України

Стаття 42. Підозрюваний

Підозрюваний, обвинувачений має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
- 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;
- 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;
- 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
- 5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;
- 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
- 7) у разі затримання – негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;
- 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибувати за викликом до суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – заздалегідь повідомити про це суд;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право **примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення**. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження.

Права мені роз'яснені та зрозумілі. Пам'ятку про процесуальні права та обов'язки підозрюваного отримав.

Пам'ятку отримав:

«20» 01 2024 року

(підпис)

(прізвище, ініціали підозрюваного)

Пам'ятку вручив:

Слідчий в ОВС слідчого відділу
УСБУ у Вінницькій області
майор юстиції

Сергій САХНЕНКО

ПАМЯТКА
о процессуальных правах и обязанностях подозреваемого
Сакары Евгения Витальевича

Конституция Украины

Статья 28. Каждый имеет право на уважение его достоинства.

Никто не может быть подвергнут пыткам, жестокому, нечеловеческому или унижающему его достоинство обращению либо наказанию.

Ни один человек без его добровольного согласия не может быть подвергнут медицинским, научным или иным опытам.

Статья 29. Каждый человек имеет право на свободу и личную неприкосновенность.

Никто не может быть арестован или содержаться под стражей иначе как по мотивированному решению суда и только на основаниях и в порядке, установленных законом.

В случае настоятельной необходимости предотвратить преступление или его пресечь уполномоченные на то законом органы могут применить содержание лица под стражей в качестве временной меры пресечения, обоснованность которой в течение семидесяти двух часов должна быть проверена судом. Задержанное лицо немедленно освобождается, если в течение семидесяти двух часов с момента задержания ему не вручено мотивированное решение суда о содержании под стражей.

Каждому арестованному или задержанному должно быть безотлагательно сообщено о мотивах ареста или задержания, разъяснены его права и предоставлена возможность с момента задержания защищать себя лично и пользоваться правовой помощью защитника.

Каждый задержанный имеет право в любое время обжаловать в суде свое задержание.

Об аресте или задержании человека должно быть незамедлительно сообщено родственникам арестованного или задержанного.

Статья 55. Права и свободы человека и гражданина защищаются судом.

Каждому гарантируется право на обжалование в суде решений, действий или бездействия органов государственной власти, органов местного самоуправления, должностных и служебных лиц.

Каждый имеет право обращаться за защитой своих прав к Уполномоченному Верховной Рады Украины по правам человека.

Каждый имеет право после использования всех национальных средств правовой защиты обращаться за защитой своих прав и свобод в соответствующие международные судебные учреждения или в соответствующие органы международных организаций, членом или участником которых является Украина.

Каждый имеет право любыми не запрещенными законом средствами защищать свои права и свободы от нарушений и противоправных посягательств.

Статья 56. Каждый имеет право на возмещение за счет государства или органов местного самоуправления материального и морального ущерба, причиненного незаконными решениями, действиями или бездействием органов государственной власти, органов местного самоуправления, их должностных и служебных лиц при осуществлении ими своих полномочий.

Статья 59. Каждый имеет право на правовую помощь. В предусмотренных законом случаях эта помощь предоставляется бесплатно. Каждый свободен в выборе защитника своих прав.

Для обеспечения права на защиту от обвинения и предоставления правовой помощи при решении дел в судах и других государственных органах в Украине действует адвокатура.

Статья 62. Лицо считается невиновным в совершении преступления и не может быть подвергнуто уголовному наказанию, пока его вина не будет доказана в законном порядке и установлена обвинительным приговором суда.

Никто не обязан доказывать свою невиновность в совершении преступления.

Обвинение не может основываться на доказательствах, полученных незаконным путем, а также на предположениях. Все сомнения относительно доказанности вины лица истолковываются в его пользу.

В случае отмены приговора суда как неправосудного государство возмещает материальный и моральный ущерб, причиненный безосновательным осуждением.

Статья 63. Лицо не несет ответственности за отказ давать показания или объяснения в отношении себя, членов семьи или близких родственников, круг которых определяется законом.

Подозреваемый, обвиняемый или подсудимый имеет право на защиту.

Осужденный пользуется всеми правами человека и гражданина, за исключением ограничений, определенных законом и установленных приговором суда.

Положение о порядке кратковременного содержания лиц, подозреваемых в совершении преступления

Статья 10. Права и обязанности задержанных.

Лица, задержанные за подозрением в совершении преступления, имеют право:

- знать, в чем их подозревают;
- требовать проверки прокурором правомерности задержания; о заявленном требовании задержанных администрация места задержания немедленно сообщает прокурору;
- обжаловать действия лица, которое осуществляет дознание, следователя или прокурора, давать объяснение и заявлять ходатайство;
- обращаться с жалобами и заявлениями в государственные органы, общественные организации и к служебным лицам в порядке, установленном статьей 13 этого Положения;
- пользоваться своей одеждой и обувью, а также другими необходимыми предметами и вещами, перечень которых определяется Правилами внутреннего распорядка в местах содержания задержанных.

Лица, задержанные за подозрением в совершении преступления, обязаны придерживаться требования этого Положения и Правил внутреннего распорядка в местах содержания задержанных.

Закон Украины «О предварительном заключении»

Статья 9. Права лиц, взятых под стражу

Лица, взятые под стражу, имеют право:

- на защиту в соответствии с уголовно-процессуальным законодательством;
- на защиту своих прав и интересов лично или с помощью защитника с момента задержания или взятия под стражу, а также на сообщение во время взятия под стражу оснований и мотивов взятия под стражу, обжаловать их в суде, получить в печатном виде разъяснения положений статей 28, 29, 55, 56, 59, 62 и 63 Конституции Украины, этой статьи и других прав задержанных или взятых под стражу, установленных законом, в том числе права осуществлять защиту своих прав и интересов лично или с помощью защитника с момента задержания или ареста (взятия под стражу) лица;
- права отказаться от дачи любых объяснений или свидетельств к прибытию защитника, знакомиться с правилами содержания под стражей;
- на ежедневную прогулку продолжительностью один час. Беременным женщинам и женщинам, которые имеют при себе детей, несовершеннолетним, а также больным с разрешения врача и за их согласием продолжительность ежедневной прогулки устанавливается до двух часов;
- получать два раза на месяц передачи или посылки, денежные переводы и передачи;
- покупать в течение месяца за безналичным расчетом продукты питания и предметы первой необходимости на сумму до одного минимального размера заработной платы и без ограничений письменную принадлежность, газеты, книги через торговую сеть на заказ;
- пользоваться собственной одеждой и обувью, иметь при себе документы и записи, которые касаются уголовного дела;
- пользоваться телевизорами, полученными от родственников или других лиц,

настольными играми, газетами и книгами с библиотеки места предварительного заключения и приобретенными через торговую сеть;

- отправлять в индивидуальном порядке религиозные обряды и пользоваться религиозной литературой и присущий их верованию предметами религиозного культа, изготовленными из малоценных материалов, если при этом не нарушается установленный в местах предварительного заключения порядок, а также не ограничиваются права других лиц;

- на восьмичасовой сон в ночное время, во время которого не допускается привлечения к участию в процессуальных и других действиях, за исключением неотложных случаев;

- обращаться с жалобами, заявлениями и письмами к государственным органам и служебным лицам в порядке, установленном статьей 13 этого Закона.

Взятые под стражу женщины вправе иметь при себе детей возрастом до трех лет.

Взятые под стражу молодые граждане (возрастом от 14 до 35 лет) имеют право на получение психолого-педагогической помощи от специалистов центров социальных служб для молодежи.

Лица, которые отбывают наказание в местах лишения свободы, в случае избрания относительно них меры пресечения в виде взятия под стражу в связи с производством в другом деле, содержат согласно правилам, установленным этим Законом. Получение этими лицами посылок и передач, а также покупка ими продуктов питания и предметов первой необходимости осуществляются в порядке, установленном Уголовно-исполнительным кодексом Украины для уровня безопасности исправительной колонии, предназначенного им государственным департаментом Украины по вопросам исполнения наказаний.

Перечень продуктов питания и предметов первой необходимости, которые запрещается передавать лицам, взятым под стражу, устанавливается государственным департаментом Украины по вопросам исполнения наказаний, Министерством обороны Украины по согласованию с Генеральной прокуратурой Украины.

Статья 10. Обязанности лиц, взятых под стражу

Лица, взятые под стражу, обязаны:

- придерживаться порядка, установленного в местах предварительного заключения, и выполнять законные требования администрации;
- придерживаться санитарно-гигиенических правил, иметь опрятный внешний вид, постоянно поддерживать чистоту в камере;
- быть вежливыми к работникам места предварительного заключения, а также между собой;
- не вступать в споры с представителями администрации, не унижать их достоинство, не противодействовать выполнению ими своих обязанностей;
- бережливо относиться к инвентарю, оборудованию и другому имуществу места предварительного заключения.

Уголовный процессуальный кодекс Украины

Статья 42. Подозреваемый

Подозреваемый, обвиняемый имеет право:

- 1) знать, в совершении какого криминального правонарушения его подозревают;
- 2) быть четко и своевременно поставленным в известность о своих правах, а также получить их разъяснение в случае необходимости;
- 3) по первому требованию иметь защитника и свидание с ним к первому и перед каждым следующим допросом с соблюдением условий, которые обеспечивают конфиденциальность общения, на присутствие защитника во время допроса и других процессуальных действий, на отказ от услуг защитника в любой момент уголовного производства, на получение услуг защитника за счет государства в случае отсутствия средств на оплату таких услуг;
- 4) не говорить ничего по поводу подозрения против него или в любой момент отказаться отвечать на вопрос;
- 5) давать объяснения, показания по поводу подозрения или в любой момент отказаться их давать;

- 6) требовать проверки обоснованности задержания;
- 7) в случае задержания - на немедленное уведомление членов семьи, близких родственников или других лиц о задержании и месте своего пребывания;
- 8) собирать и подавать следователю, прокурору, следственному судье доказательства;
- 9) участвовать в проведении процессуальных действий;
- 10) во время проведения процессуальных действий задавать вопросы, подавать свои замечания и отрицания относительно порядка проведения действий, которые заносятся в протокол;
- 11) применять с соблюдением требований УПК Украины технические средства при проведении процессуальных действий, в которых он участвует. Следователь, прокурор, следственный судья, суд имеют право запретить применение технических средств при проведении отдельного процессуального действия или на определенной стадии уголовного производства с целью неразглашения сведений, которые содержат тайну, которая охраняется законом, либо касаются интимной жизни лица, о чем выносится мотивируемое постановление (определение);
- 12) заявлять ходатайство о проведении процессуальных действий, об обеспечении безопасности относительно себя, членов своей семьи, близких родственников, имущества, жилья и тому подобное;
- 13) заявлять отводы;
- 14) знакомиться с материалами досудебного расследования, и требовать открытия материалов;
- 15) получать копии процессуальных документов и письменные уведомления;
- 16) обжаловать решение, действия и бездействие следователя, прокурора, следственного судьи;
- 17) требовать возмещения вреда, нанесенного незаконными решениями, действиями или бездействием органа, который осуществляет оперативно-разыскную деятельность, досудебное расследование, прокуратуры или суда, в порядке, определенном законом, а также возобновление репутации, если подозрение, обвинение не подтвердились;
- 18) пользоваться родным языком, получать копии процессуальных документов на родном или другим языком, которым он владеет, и в случае необходимости пользоваться услугами переводчика за счет государства.

Подозреваемый, который является иностранцем и содержится под стражей, имеет право на встречу с представителем дипломатического или консульского учреждения своего государства, которое ему обязана обеспечить администрация места заключения.

Подозреваемый обязан:

- 1) прибывать за вызовом в суд, а в случае невозможности прибыть за вызовом в назначенный срок – заблаговременно сообщить об этом суд;
- 2) исполнять обязанности, возложенные на него решением о применении мер обеспечения уголовного производства;
- 3) подчиняться законным требованиям и распоряжениям следователя, прокурора, следственного судьи, суда.

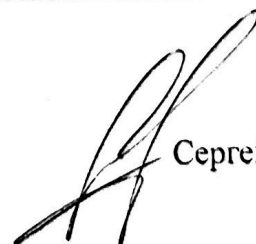
На всех стадиях уголовного производства подозреваемый имеет право примириться с потерпевшим и заключить соглашение о примирении. В предусмотренных законом Украины об уголовной ответственности и УПК Украины случаях примирения является основанием для закрытия уголовного производства.

Права разъяснены и понятны. Памятку о процессуальных правах и обязанностях подозреваемого получил.

Памятку получил:

«20» 01 2024 года

Памятку вручил:
Следователь по ОВД следственного отдела
УСБУ в Винницкой области
майор юстиции

Сергей САХНЕНКО